

סוכה ג. (שורה 11) עד ג: (2 שורות מלמטה)

ביאורים

תחום שבת: כל בית העומד מחוץ לעיר במרחק של עד 70.66 אמה נחשב חלק ממרחב העיר (עיבור העיר). 2000 אמה של תחום שבת נמדדות מחוץ למרחב העיר (עיבור העיר) והלאה (ולא מקצה העיר עצמה).
בורגנין: לא רק בית נחשב למרחב העיר, אלא אף מבנים שונים נוספים [המופיעים ברשימה בתוספתא עירובין פ"ד] נחשבים ל'עיבור העיר'. בין היתר אף בורגנין - שהם סוכות שעושים שומרי העיר ואינם מבנה קבוע - מצטרפים ל'עיבור העיר'.

מסקנת ביאור המשנה מדף כח.

כשרק ראשו ורובו בסוכה

כשהסוכה גדולה - אבל האדם יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בבית:

ב"ש: לא יצא ידי חובה. (גוזרים שמא ימשך אחר שולחנו)

ב"ה: יצא ידי חובה. (לא גוזרים שיימשך)

כשהסוכה קטנה - אינה מחזקת אלא ראשו ורובו בלבד:

ב"ש: פוסלין.

ב"ה: מכשירין.

הקטע הזה חסר במשנה והושלם ע"י הגמרא

טעם המחלוקת לפי הראשונים

הר"ף והרמב"ם: האם חוששים שימשך אחר שולחנו.

הר"ן: האם צריך דירת קבע.

הגודל של סוכה כשרה:

ב"ה:

כשניתן להכניס את ראשו ורובו

ב"ש:

כשניתן להכניס את ראשו ורובו ושולחנו.

רבי:

כשיש בה 4 אמות רבועות.

הלכה כבית שמאי

גם מי שמכשיר [ב"ש, ב"ה] סוכה שקטנה מ-4 אמות רבועות יכול להסכים עם הברייתא (סוכה היא דירת עראי, אבל הברייתא מתייחסת לבית שהוא דירת קבע שבו גרים רק כשגדול מ-4 אמות רבועות).

ברייתא

בית שאין בו 4 אמות רבועות:

אינו קרוי 'בית' ולכן

- פטור ממזוזה וממעקה.
- אינו מטמא בנגעים.
- אינו נחלט בבתי ערי חומה.
- איז חוזרין עליו מעורכי המלחמה.

אינו ראוי לדירה ולכן

- אין צריך לתת פת לעירוב חצרות.
- אין צריך להשתתף בשיתוף מבואות (אם אין בית נוסף בחצר).
- אין מניחין בו את עירוב החצר.

וכן

אין עושין אותו עיבור בין 2 עיירות.

עומד להיהרס ולכן

כשמחלקים חצר, מי שיש לו בית כזה לא זכאי לקבל חלק מהחצר (אין האחים והשותפים חולקין בו)

בית זה מיועד לדירה אבל אינו ראוי לדירת קבע.

(בשונה מבורגנין שראויים לתפקידם - לינת לילה ליחיד)

אך שיתוף מבואות מניחים בו. (כי אינו גרוע מחצר, שבה מותר להניח את השיתוף)

חלוקת חצר

גודל החצר שבה ניתן לכפות חלוקה:

4 אמות לזה ו1 אמות לזה.

כיצד מחלקים את החצר?

רב הונא:

מחלקים את החצר לפי כמות הפתחים (בית עם 4 פתחים מקבל 4 חלקים).

רב חסדא:

כל פתח מקבל 4 אמות לפניו, והנותר מחלקים לפי כמות הבתים. (בית עם 4 פתחים מקבל חלק אחד)